

Sti- og løypeplan

Tjeldsund kommune

Sti- og løypeplanen for Tjeldsund kommune er en tematisk handlingsplan med formål om å prioritere sti- og løypeprosjekter i kommunen som et supplement til kommuneplan for fysisk aktivitet og friluftsliv.

Tjeldsund kommune
9444 Hol i Tjeldsund

Telefon: 76 91 91 00

Telefax: 76 91 91 01

E-post: post@tjeldsund.kommune.no

Besøksadresse: Tjeldsund rådhus på Tjeldøya

INNHold

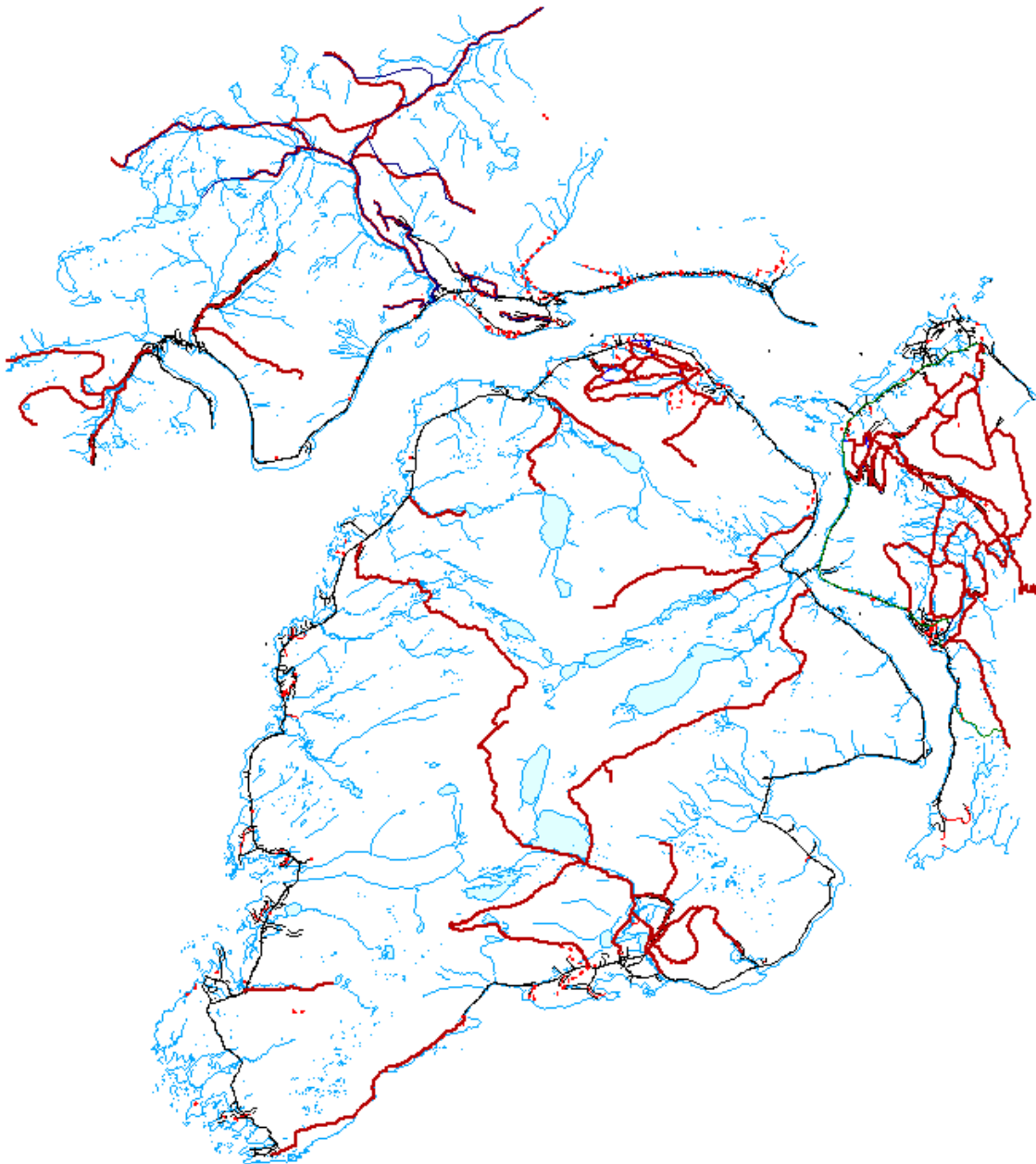
1 BAKGRUNN FOR PLANEN	1
2 RAMMER FOR PLANEN	2
3 PLANSTATUS	3
4 RETNINGSLINJER	4
5 TRASEVALG	6
6 INFORMASJON, SKILTING OG MERKING	10
7 LØYPEKATEGORIER	11
8 METODE	13
9 PRIORITERT HANDLINGSPLAN	14
10 DRIFT OG VEDLIKEHOLD	16
11 FINANSIERING/TILSKUDDSORDNINGER	17

1 Bakgrunn for planen

I forbindelse med Tjeldsund kommunes fokus på folkehelsearbeid er det viktig å synliggjøre de mulighetene som er i kommunen som tilrettelegger for en god folkehelse blant innbyggere og besøkende.

Med bakgrunn i politisk vedtak i Tjeldsund kommune (F-sak 58/14) ble det nedsatt en arbeidsgruppe i kommunen med mål om å utarbeide en sti- og løypeplan samt igangsette merking av prioriterte løyper.

Ofoten friluftsråd har vært en viktig pådriver for å sikre fremgang i prosjektet.

2 Rammer for planen

2.1 Visjon

Tjeldsund kommune skal legge til rette for et sti- og turløypenett, til beste for fastboende og tilreisende, og med dette ha regionens beste tilbud innen friluftsliv.

2.2 Hovedmål

Planen har som mål å øke tilretteleggingen og opparbeidelsesgraden av eksisterende traseer, samt være grunnlag for å opparbeide nye. Dette vil skje i nært samarbeid med grunneiere og frivillige lag og foreninger.

En bedre tilrettelegging av turstier og turveier i Tjeldsund skal øke attraktiviteten for egne innbyggere og besøkende. Planen skal bidra til bedre folkehelse og økt bolyst, trivsel og livskvalitet.

Planen skal sikre attraktive turområder mot omdisponering.

Planen skal vektlegge en lik utforming og naturvennlig tilrettelegging, også når det gjelder informasjon.

2.3 Delmål

Plan for sti- og løyper i Tjeldsund skal:

- Omfatte tilretteleggingstiltak for friluftsliv og danne grunnlag for prioritering av tiltak
- Inneholde en vurdering av eksisterende sti- og turvegnett
 - Hvilke stier som skal etableres eller tas ut
 - Beskrive standarden på sti- og turløyper
- Gi forslag til arbeidsfordeling mellom kommunen og frivillige organisasjoner når det gjelder tiltak innen oppgradering, drift og vedlikehold
- Definere ulike kategorier for sti- og turveier, og angi standard for skilting og merking i kommunen
- Foreslå en standard grunneieravtale
- Foreslå en informasjonsstrategi for markedsføring av turene

3 Planstatus

3.1 Virkninger av planen

Løypeplan for tur- og løypenett i Tjeldsund er en såkalt temaplan. Den er ikke juridisk bindende, men skal være retningsgivende for kommunal saksbehandling. Planen skal legges til grunn i fremtidig arbeid med kommuneplan, reguleringsplaner og annen detaljplanlegging.

Med tanke på prioritering av spillemidler til idrettsanlegg og friluftslivsanlegg vil løypeplanens tiltaksdel inngå i kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.

4 Retningslinjer

4.1 Allemannsretten

Friluftsloven gir allmenheten rett til ferdsel, høsting, opphold og aktivitet i naturen, uavhengig av hvem som eier grunnen. Alle har lov å ferdes på eksisterende ferdselsårer og stier til fots, og kommunen kan utarbeide turkart der eksisterende stier er inntegnet uten at det må foreligge avtale med grunneier om dette. Likevel bør en alltid søke om å holde grunneier informert.

4.2 Naturvennlig tilrettelegging

Når en tilrettelegger for friluftsliv må en avveie mellom det å bevare natur- og kulturlandskapet mot det å legge til rette for at hele befolkningen skal kunne utøve friluftsliv. Med naturvennlig tilrettelegging mener vi alle de hensyn og tilpasninger som må gjøres for at tilretteleggingstiltak for friluftsliv skal bidra til å ivareta opplevelseskvaliteter samtidig som man ikke fører til unødige inngrep i naturmiljøet og kulturlandskapet. Tjeldsund kommune bør legge prinsippene for naturvennlig tilrettelegging og universell utforming som man finner i DN-håndbok 27-2006 samt veileder for tilrettelegging av turveier, løyper og stier utarbeidet av kultur – og kirke departementet i 2008, til grunn i alle prosjekter som igangsettes. Ved tilrettelegging i vernede områder skal fylkesmannens miljøvernavdeling kontaktes.

4.3 Kulturminner

Det er viktig å ta hensyn til kulturminner ved etablering og oppgradering av stier, turveier og turløyper. De automatisk fredete kulturminnene er det spesielt viktig å unngå konflikter med. Ved opparbeidelse av stier, turveier og turløyper utover rydding av vegetasjon, skal kulturminneavdelingen i Nordland fylkeskommune samt sametinget kontaktes for å vurdere behov for kartlegging av evt. kulturminner.

4.4 Muntlige avtaler med grunneier

Ved tilrettelegging og merking av enkle stier er det ofte tilstrekkelig å få muntlige tillatelser av grunneier. Der man velger å basere seg på muntlige avtaler bør disse dokumenteres ved at det sendes brev til grunneier med kart over traseen og en oppsummering av de vilkår man er blitt enige om.

4.5 Skriftlige avtaler med grunneier og adgang for tilrettelegging

Tilretteleggingstiltak ut over vanlig bruk, f.eks. opparbeiding av nye stier og turveier, vesentlige utvidelser eller endring av eksisterende stier/veier, fjerning av vegetasjon og steiner, bygging av klopper og gjerdeklyvere, merking og skilting krever avtale med grunneier eller rettighet sikret på annen måte. Avtalene bør være skriftlige for å forhindre fremtidige tvister. Når avtalen tinglyses, har en sikret seg at retten også kan gjøre seg gjeldende overfor nye grunneiere. I områder hvor stien skal tinglyses og går over mange eiendommer vil dette bli en stor kostnad. Tillatelse må være innhentet før tilretteleggingsarbeidet er satt i gang.

Rettigheter for tilrettelegging kan skaffes gjennom:

- Frivillige avtaler med eller uten vederlag, tinglyst eller ikke tinglyst
- Rett til å merke turtraseer etter frilufsloven §35
- Erverv (avtale om kjøp, bruk av offentlig forkjøpsrett, ekspropriasjon)

4.6 Grunneiersamarbeid

Grunneiersamarbeid er en viktig nøkkel for suksess i arbeidet med turstier og turveier. Alle grender har derfor blitt innkalt til møter hvor de har fått muligheten til å komme med innspill hvor de ønsker og ikke ønsker ferdsel. Det er likevel viktig å understreke at forslagene i denne planen ikke formelt er meldt til eller forhandlet med de aktuelle grunneierne. En bør til enhver tid tilstrebe og få til muntlige eller skriftlige grunneieravtaler der en ønsker å øke tilretteleggingen for friluftsliv.

5 Trasevalg

Det er mange tilrettelagte stier og turveier i Tjeldsund. Det er flere aktører som har bidratt til tilrettelegging. Kommunen har ofte en sentral rolle som rådgiver, bidragsyter og tilrettelegger for å bidra til at frivillige lag, foreninger og privatpersoner kan gjennomføre disse prosjektene. Plan for fysisk aktivitet og friluftsliv gir grunnlag for å søke om spillemidler, denne planen skal bidra til å få en oversikt over dagens situasjon, med tanke på turstier, og sette dem inn i et system. Dette vil synliggjøre behov for nye traseer og restaurering av eksisterende traseer.

5.1 Nærhet til befolkningskonsentrasjoner

90% av turfolket benytter stier og løyper framfor å gå i terrenget. Dette gir muligheter til å lede publikum utenfor sårbare områder så vel som beiteområder. Av hensyn til miljøet bør det være et mål å begrense bruken av bil for å komme seg til de ulike stier og turveier. I planleggingen vil derfor nærhet til befolkningskonsentrasjoner være et viktig kriterium ved prioritering av tiltak. Gode korridorer for å komme seg inn og ut på stien er bra, også for å sikre en god distribusjon av folk langs traséen. Der hvor en er avhengig av bil for å komme til traséen er det viktig med godt tilrettelagte parkeringsplasser. Hytter og fritidsboliger inngår også i kategorien befolkningskonsentrasjoner.

5.2 Estetikk

Løyper som fremstår som mer attraktive visuelt sett, vil bli prioritert først. Det kan være løyper med følgende kvaliteter:

- Langs elver, vann eller foss
- I skogen
- Med flotte utsiktspunkter
- Med spesielle fjellformasjoner
- Som gir følelse av å være i villmark eller lignende

5.3 Løypestruktur

Rundløyper er bedre enn løyper hvor en må gå samme vei i retur. Løyper som linker med andre stier i nærheten, slik at en har flere valgmuligheter er også bra.

5.4 Kulturminner

I følge Norges nasjonale kulturminnedatabase, Askeladden, er det registrert over 240 kulturminner i Tjeldsund. De fleste av kulturminnene er lokalisert rundt kystsonen. De som er lokalisert lengre fra kystsonene er primært tilknyttet samiske kulturminner. Det er lokalisert flere kulturminner fra andre verdenskrig som har stor verneinteresse. Det er viktig å være oppmerksom på at registrerte kulturminner er registrert hvor det har vært aktivitet og utbyggingsprosjekter i kommunen. Det er stor sannsynlighet for at de fleste kulturminnene i kommunen ikke er registrert. Det vi vet er at det har vært lange tradisjoner med kystkultur knyttet til Tjeldsundet. Det er derfor sannsynlig å støte på kulturminner i den gamle strandsonen.

De fleste turgåere vil ha stor glede av kulturminner langs ruten om det finnes tilstrekkelig med informasjonsskilt. Det er derfor positivt om traséer legges i tilknytning til kulturhistoriske verdier. Skal det etableres løypenett med formål om tilrettelegging for allmenheten for å få lett tilgang på kulturminner og således kulturhistorie, bør dette skje i nært samarbeid med kulturminnemyndigheter.

5.5 Gamle ferdselsårer

Merking, rydding og skilting av gamle ferdselsårer bør prioriteres og bør forankres i kommuneplanens samfunnsdel. Det er flere slike løyper i Tjeldsund kommune, mange av dem er allerede godt skiltet og merket. Løyper hvor man kan knytte opp gamle historier eller sagn gjør turer mer spennende for folk å oppsøke.

5.6 Spesielle interesser

Turer med severdigheter for de med interesser innen flora, fauna, geologi, jordbruk, industri o.l. er viktig kriterium for utvelgelse av stier/veier. Dette må sees i sammenheng med kartlegging og verdisetning av viktige friluftsområder i Tjeldsund kommune. I tillegg kommer interesser fra landbruk og reindrift inn som viktige momenter å ta hensyn til.

5.7 Vanskelighetsgrad

Det bør ikke tilrettelegges for gode stier i for bratt terreng. Det vil være fornuftig å finne en god kombinasjon av stier og veier av ulik vanskelighetsgrad og lengde ved prioritering.

5.8 Flerfunksjon/allsidig bruk

Trasévalget må planlegges for tilrettelegging for flest mulig brukere og funksjoner. Dette kan være:

- Trase som stimulerer til idrett og friluftsliv for alle
- Mosjons- og trenings trasé, noen med fast dekke for rulleski/rulleskøyter
- Skiløype der det er naturlig
- Turtrase for gående, de med barnevogn, joggere syklistene og rullestolbrukere

Disse retningslinjene er i tråd med kultur og kirkedepartementets veileder for tilrettelegging av turveier, løyper og stier.

5.9 Grad av opparbeidelse

Stiene/veiene vil også bli vurdert opp mot hverandre ut fra et kostnadsperspektiv i både opparbeidelsen og vedlikehold. Stier/veier som er lette å opparbeide vil bli prioriterte.

5.10 Grunneiers ønsker

Samarbeid med grunneiere er i stor grad blitt vektlagt under utarbeidelsen av denne planen. Tiltak fremmet fra de ulike grendelagene har derfor havnet høyt oppe på prioriteringslisten.

5.11 Friluftsporter

Friluftsporter er tilrettelagte friluftsområder som i tillegg er innfallsporter til større natur- og friluftsområder. Friluftsporter er tilrettelagt for naturopplevelse, friluftsliv, lek, trening og sosialt samvær. Friluftsporter skal være lett tilgjengelige og gi informasjon om naturkvaliteter og friluftsmuligheter på stedet og i omkringliggende områder.

www.friluftsråd.no/friluftsporter Friluftsrådenes Landsforbund (FL) er et samarbeidsorgan for interkommunale friluftsråd. FLs hovedoppgave er å arbeide for styrking av det allmenne friluftsliv gjennom egne initiativ og ved å støtte arbeidet til tilsluttede friluftsråd. Et friluftsråd er et fast samarbeid mellom to eller flere kommuner og eventuelt organisasjoner om nærmere definerte felles friluftsoppgaver, både offentlige (lovfestede) oppgaver og andre tiltak som remmer friluftslivet i regionen.

6 Informasjon, skilting og merking

6.1 Informasjon

I planprosessen og i forbindelse med turstiprosjektet har det blitt drøftet hvilke turplanleggere som er aktuelle å benytte for å markedsføre de ulike turstiene og turveiene i Tjeldsund. De fleste av disse portalene er åpne slik at alle kan legge inn turstier og turveier. Arbeidsgruppen til turstiprosjektet ønsker å legge ut turstier og turveier hovedsakelig gjennom portalen www.ut.no som er et samarbeid mellom NRK og Den Norske Turistforening. Andre aktuelle forum er www.utpaatur.net og www.godtur.no. På disse turportalene er det gratis å legge inn turforslag. Brukerne kan laste ned kart og turbeskrivelser lagt inn som en PDF fil til å ta med seg ut på tur. GPS filer av turruten er det også mulig å laste ned. Turene i Tjeldsund som er lagt ut på disse turplanleggerne skal markedsføres lokalt på kommunens hjemmeside og facebookside.

6.2 Skilting, gradering og merking

For å øke brukervennligheten og sikkerheten i turløypenettet er det nødvendig med god skilting og merking.

Det er utarbeidet lokale standarder for skilting på de ulike stedene i kommunen. Ofoten friluftsråd har anbefalt kommunen å følge nasjonal standard for merking av turstier og turløyper. Ved begynnelsen av hver sti/turvei bør det stå en starttavle som viser hvor turen går på et oversiktlig kart. Oversiktskartet skal ha merkete løyper gradert med fargekoder ut fra vanskelighetsgrad. Når det gjelder merking underveis utføres dette i henhold til DNT sin håndbok for tilrettelegging av turruter i fjellet, i skogen og langs kysten; www.merkehandboka.no.

Det er ønskelig å markere severdigheter, viktige knutepunkter, bålplasser, gapahuker, badeplasser, fiskeplasser i oppslagstavler ved turstart. Det er viktig å vise til kontaktpersoner for salg av jaktkort og fiskekort i området hvis det fremgår av oppslagstavlen egnede steder for dette. Det skal også være informasjon angående båndtvang og lokale reglement for området hvis det er aktuelt.

7 Løypekategorier

Sti- og turløypenettet i Tjeldsund består av en rekke forskjellige stier, turveier, anleggsveier, landbruksveier, hytte-veier, lysløyper, skogsbilveger og gamle ferdselsveier. Selv om denne planen er avgrenset til og i hovedsak gjelde turstier og turveier, er det ved prioritering av tiltak lagt stor vekt på at løypene også skal kunne brukes på vinteren.

7.1 Hovedkategorier turløyper

I denne planen opererer vi med turveier og turstier som hovedkategori for barmarksbruk.. Enkelte turstier fungerer i dag som skiløyper på vinteren og krever litt ekstra opparbeiding om sommeren. Vi har derfor også tatt med turløyper (ski) i denne planen, ikke minst fordi det å legge tursti og skiløype i samme trase minsker belastningen på vegetasjon og naturen for øvrig.

7.1.1 Turveier

Turveier er flerfunksjonelle trasserer med høy utnyttelsesgrad for ferdsel til fots, med sykkel, barnevogn eller rullestol. De har stor grad av opparbeiding, gir god fremkommelighet, må tåle kjøring med vedlikeholds maskiner og skal ha en fast og jevnt toppdekke. Partier kan være spesielt tilrettelagt for rullestol/rulleski gjennom asfaltering. Veiene er ryddet, merket og kiltet. Helårsbruk er ønskelig.

- Ved asfaltering min 4m bredde- asfaltbredde 2,5 m, resten grus.
- Hvis skiløype- min 4 meter helst 5-6 meter (plass til preparering).

Nærmere spesifikasjoner:

Lys	Bør være belysning
Bredde	Anbefalte mål: samlet ryddebredde (bruksbredde + kanter) 4-5 meter.
Bruksbredde	2,5-3 meter. Andre mål kan benyttes
Min. lengde	2 km (1 km i spesielle tilfeller).
Avtaleperiode	40 år skriftlig avtale, 25 år i spesielle tilfeller
Krav om tinglysing	Ja

7.1.2 Turstier

Turstier er primært for ferdsel til fots. Traseen er ryddet, merket og med en begrenset grad av opparbeiding. Turstien er oftest knyttet til natur – og friluftsområder og fremkommeligheten, i forhold til en vanlig sti, forbedret ved å lede bort overvann, bygge klopper/mindre bruer og kalver.

- Normalt ingen belysning
- Dersom ski aktuelt- bearbeid grunnen

Nærmere spesifikasjoner

Lys	Kan være belysning
Bredde	Anbefalte mål: samlet ryddebredde (bruksbredde + kanter) 2 meter.
Bruksbredde	1-1,5 meter. Andre mål kan benyttes
Min. lengde	Ingen krav
Avtaleperiode	20 år skriftlig avtale, 10 år i spesielle tilfeller
Krav om tinglysing	Nei

7.1.3 Turløyper (ski)

Turløyper er traseer for turgåere på ski som er ryddet og gjort godt fremkommelig for skiløypere og for løypemaskiner og nødvendig vedlikeholdsutstyr. De har en større grad av opparbeiding av grunnen enn en tursti (god bæreevne), har et jevnt toppdekke og er normalt grøftet/har stikkrenner.

- Solid og godt drenert underbygging
- Ikke tilrettelagt for trening eller konkurranser

Nærmere spesifikasjoner

Lys	Bør være belysning
Bredde	Samlet ryddebredde (bruksbredde + kanter) 6-8 meter. Bruksbredde 3-4meter, andre mål kan benyttes.
Min. lengde	2 km
Avtaleperiode	40 år skriftlig avtale, 25 år i spesielle tilfeller
Krav om tinglysing	Ja

7.1.4 Andre prosjekter

I tillegg til turstier og turveier åpner også planen for andre prosjekter som eks. broprosjekt, lysløyper, opparbeidelse av mindre parkeringsplasser, skilting, aktivitetsløyper, gapahukprosjekt etc.

Ved tilrettelegging av turveier, løyper og stier henvises det til Kultur og kirkedepartementets veileder av 2008.

8 Metode

I utarbeidelsen av denne planen ble det lagt stor vekt på å involvere Tjeldsunds innbyggere, og frivillige lag og foreninger i arbeidet med å foreslå prosjekter som kan inngå i planen. I tillegg er prosessen kjørt sammen med revidering av kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv. Det har vært avholdt oppstartsmøte og 2 folkemøter hvor det er kommet en rekke innspill som tas med i denne planen.

Flere av innspillene går igjen og vil dermed få høyere prioritet. Grunneieres ønsker som kom frem på grendemøtene og oppstartsmøtet blir vektlagt. Innspill hvor grendene eller andre har planer om å bidra økonomisk eller i form av arbeidsinnsats har også blitt vektlagt, og gjort at tiltakene har havnet høyere opp på prioriteringslista.

9 Prioritert handlingsplan

For å gi en ryddig oversikt over de tiltakene som spilt inn til planen, har vi delt opp turområdene i geografiske områder (ut fra hvor turen starter) og prioritert tiltakene innen for disse basert på en helhetlig vurdering. Kriteriene vi har lagt til grunn ved prioritering er beskrevet i kapittel 5.

9.1 Rangering turveiprojekter prioritetsgruppe en

Innenfor prioriteringsgruppe en (dvs. høyest prioritet) har arbeidsgruppen følgende forlag til rangering:

1. Merking av turløyper Hinnøya ¹	(Lucky Kongsvik)
2. Merking av turløyper Fastlandet ²	(Tjeldsund IL)
3. Opprusting og tilrettelegging av Hovsveien	(Tjeldsund kommune
Tjeldsund lokalhistorielag)
4. Merking av turløyper Tjeldøya-Nord	(UL Baunen)
5. Merking av turløyper Fiskefjord	(Lucky Kongsvik)
6. Merking av turløyper Hårvik – Sæter	(Lucky Kongsvik)
7. Merking av turstier Tjeldøya-Vest	(Tjeldsund IL)
8. Stien langs leia	(Tjeldsund historielag)

1. Se vedlagt skiltmanus for Hinnøya (Kongsvidalen)

2. Se vedlagt skiltmanus for Fastlandet (Ramstad-Fjelldal og Ramsund)

9.2 Rangering turstiprosjekter prioritetsgruppe to

Innenfor prioriteringsgruppe to har arbeidsgruppen forslag til følgende rangering:

1. Hvilebenker
2. Bord med benker
3. Bålplasser
4. Friluftsporter
5. Gapahuker
6. Grillbu

10 Drift og vedlikehold

Det bør hvert år settes av kommunale midler til drift og vedlikehold av stier og turveier. For prosjekter som inngår i denne plan er det ansvarlig søker som er ansvarlig for drift og vedlikehold av prosjektet etter det er ferdigstilt. De prosjekter der kommunen er ansvarlig søker, bør disse inngå i kommunens årlige internkontroll og driftes og vedlikeholdes av kommunen.

Vedlikehold av turveier kan bestå av:

- Ettersyn og planering/høvling av gruslagt trase
- Ettersyn og rengjøring/kosting av trase, evt. utbedring av skader og sår
- Ettersyn og rensk av grøfter og stikkrenner
- Klipping av kanter og sideareal
- Klipping og slått av gras i skiløypetrase
- Skjøtsel og beskjæring av busker og trevegetasjon langs traséen
- Ettersyn og kontroll av lysarmatur og lamper, sikringsskap og sikringer

Mindre prosjekter (turstier med tilhørende installasjoner som skilt, gjerdeklyvere etc.) bør ivaretas av lag og foreninger som har tilsyn med disse. For dette kan det ytes tilskudd ut fra omfanget av arbeidet og lengden på turstien. Kommunen som oppdragsgiver bør i slike tilfeller inngå skrevne avtaler med det enkelte lag eller forening, som igjen inngår avtale med grunneierne om merking og rydding. Tjeldsund kommune skal stå for prioritering og ledelse av vedlikeholdsarbeidet, samt påse at arbeidet skjer i henhold til de retningslinjer utarbeidet i denne planen med tanke på skilting, merking og naturvennlig tilrettelegging. Som en del av informasjonsstrategien i denne planen er det også ønskelig at hver tur som tilrettelegges også går opp med GPS og at det lages en turbeskrivelse for turen som kan presenteres på internett (www.ut.no). Denne oppgaven vil også tilfalle lag og foreninger.

Vedlikehold av turstier består i hovedsak av kvisting, rydding (herunder også søppel), merking samt sjekk av broer, klopper, gjerdeklyvere, skilt o.l.

11 Finansiering/tilskuddsordninger

11.1 Tjeldsund kommunes økonomiplan

I Tjeldsund kommunes økonomiplan er det ikke satt av midler til prosjekt for turstier og turveier. Dette må innarbeides i fremtidig økonomiplan for å kunne realisere prosjekter.

11.2 Løypefond (utbyggingsavtaler)

Det er i dag ikke opprettet et løypefond. Det anbefales at Tjeldsund kommune overfører kr. 100 000,- til et kommunalt løypefond. Løypefondet skal forplikte utbygger til å overføre kr 5.000,- per enhet for tilrettelegging for ski- og turløyper. Det vil være naturlig at en rekke av prosjektene skissert i denne planen benytter dette fondet ved iverksetting.

11.3 Gjensidigestiftelsen

Ofoten friluftsråd har søkt om midler på vegne av kommunene i Ofoten til skilting og merking av turløyper i Ofoten. Det er ønskelig at turstiprosjektene i prioriteringsgruppe 1 vil kunne bli skiltet og merket allerede våren 2016.

11.4 Spillemidler

Tilskuddsordninger fordeler en del av overskuddet i Norsk Tipping til idrett og fysisk aktivitet, og omfatter ordinære anlegg, nærmiljøanlegg og anlegg i fjell og langs kysten. Prosjektene det søkes om spillemidler til må være beskrevet i kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv. Søknadsfrister varierer med type søknad, og elektronisk søknadsskjema finnes på idrettsanlegg.no

11.5 Tilskudd for friluftslivstiltak

Det finnes en rekke tilskuddsordninger frivillige organisasjoner kan søke. På nettsiden til Friluftslivets fellesorganisasjon finner en oversikt over en rekke av disse:
<http://www.frifo.no/Default.asp?WCI=ViewNews&WCE=550&DGI=138&frame=doc>

11.6 SMIL-midler, til private tiltakshavere

Tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL-midler) har bl.a. som formål å ivareta natur- og kulturminneverdiene i landbrukets kulturlandskap. Aktuelle tiltak kan være tilrettelegging for større tilgjengelighet og opplevelser i landskapet. Midlene forvaltes over Landbruksdepartementets budsjett til tiltak i regi av eiere/drivere av landbrukseiendommer, mens kommunen behandler og innvilger søknadene.

Vedlegg 1

Hinnøya

Kongsvikdalen

Skilt nr	Navn skiltlokalitet	Avstand km	Navn turmålet	Pilretning	Grunnforhold
1	Dukanveien	0,3	Sjurikollen	Høyre	Stein, grus
2	Storelvveien	0,3	Ørntuva	Høyre	Stein, grus
		2	Trollstien	Høyre	
		1,6	Staksvollfjellet	Høyre	
3	Trollstien	0,3	Ørntuva	Venstre	Stein, grus
		1,6	Staksvollfjellet	Venstre	
4	Fjellvang	2	Trollstien	Venstre	Stein, grus
5	Sætran	2,5	Kvanto	Høyre	Stein, grus
		12,5	Bjørnhågen	Høyre	
		4,6	Jakobstinden	Høyre	
		4,5	Kongsviktinden	Høyre	
6	Kongsvikdalveien	1	Rundkollen	Høyre	Stein, grus
		5,7	Jonsheimen	Høyre	
7	Kongsvikdalveien	1,9	Vesterforsen	Venstre	Stein, grus
8	Balstadveien	1,3	Balstadåsen	Høyre	Stein, grus
9	Dukanveien	0,3	Falkåsene	Venstre	Stein, grus
10	Dukanveien	0,2	Sykkelpark	Høyre	Stein, grus
		0,7	Sjurikollen	Høyre	
		0,9	Falkåsene	Høyre	
11	Kongsvikdalveien	0,1	Striforsen	Venstre	Stein, grus

Vedlegg 2

Skiltmanus Fastlandet

Ramstad-Fjelldal

Skilt nr	Navn skiltlokalitet	Avstand km	Navn turmålet	Pilretning	Grunnforhold
1	Fjelldalskaret	2,9	Fjelldalsheia	Høyre	Grus
		1,9	Ramflåget	Høyre	Grus
		3,3	Helldalsvannet	Høyre	Grus
		3,5	Sigma Nord	Høyre	Grus
		6,1	Ramstad	Høyre	Grus
2	Klubban	0,4	Ramflåget	Høyre	Grus
		1,8	Helldalsvannet	Høyre	Grus
		2	Sigma Nord	Høyre	Grus
		4,6	Ramstad	Høyre	Grus
3	Russetjønnene	1,2	Fjelldalsheia	venstre	Grus
4	Fjelldalsheia		Fjelldalsheia		Fjell
5	Skruvmyra	0,8	Sigma Nord	Høyre	Lyng/vegetasjon
6	Storberget	0,3	Helldalen	Venstre	Lyng/vegetasjon
7	Munndalen	6,3	Kvantokollen	Høyre	Lyng/vegetasjon
		3,9	Lysvatnet	Høyre	Lyng/vegetasjon
		0,9	Sørtuvatnet	Høyre	Lyng/vegetasjon
		2,4	Sigma Nord	Venstre	Lyng/vegetasjon
		2,4	Ramflåget	Venstre	Lyng/vegetasjon
		1,8	Ramstad	Høyre	Lyng/vegetasjon
		4,3	Fjelldalsskaret	Venstre	Lyng/vegetasjon
		2,8	Fjelldalsheia	Høyre	Lyng/vegetasjon
8	Lysvatnet		Lysvatnet		Lyng/vegetasjon
9	Sørtuvatnet		Sørtuvatnet		Grus
10	Munndalen - Turtenåsen	2,4	Fjelldalsheia	Venstre	Grus
11	Ramstad	6,1	Fjelldalskaret	Venstre	Grus
		4,6	Fjelldalsheia	Venstre	Grus
		4,6	Ramflåget	Venstre	Grus
		4,6	Sigma Nord	Venstre	Grus
		8,6	Kvantokollen	Venstre	Grus
		5,7	Lysvatnet	Venstre	Grus
		2,8	Sørtuvatnet	Venstre	Grus
		0,6	Forholten	Venstre	Grus
12	Ramstad	0,3	Forholten	Høyre	Grus
13	FORHOLTEN		Forholten		Lyng/vegetasjon
14	Nordtuva	1	Forholten	Høyre	Grus
		7,5	Kvantokollen	Venstre	Grus

Ramsund

Skilt nr	Navn skiltlokalitet	Avstand km	Navn turmålet	Grunnforhold
1	Rambø	1,9	Rambøheia	Grus
2	Kollan	0,7	Rambøheia	Berg/lyng
3	Kollan	1,2	Rambø	Berg/lyng
4	Rambøheia		Rambøheia	Berg
	Rambøheia	1,9	Rambø	Berg
	Rambøheia	2,8	Ramsund	Berg
5	Rambømyran	2,7	Sørtuvvatnet	Lyng
6	Rambømyran	1	Ramsund	Lyng

Vedlegg 3

AVTALE OM TILRETTELEGGING OG MERKING AV TURSTIER

Mellom

(grunneieren)

og

(tilretteleggeren)

eiendommen _____ gnr. ____ bnr. ____

_____ kommune

Avtalens omfang

1. Avtalen er beregnet for bruk ved tilrettelegging, skilting og merking av løyper og turstier i utmark. Dersom stien berører innmark, avtales dette i punkt 13.
2. Med turstier menes traséer for ferdsel til fots som er ryddet for vegetasjon, men uten, eller med liten, grad av opparbeidelse av grunnen. De er vanligvis merket, og bredden er minimum 0,5 m.
3. Tilrettelegger gis rett til å tilrettelegge, skilte og merke turstier som framgår av vedlagte kart.
4. Tilrettelegger har rett til å legge gangbaner, klopper og bruer der dette er nødvendig, og til å rydde stien ved å slå gress, hogge greiner og fjerne kratt. Stien kan ryddes i inntil 2 m bredde mellom trestammene alt etter forholdene på stedet. Felling av store trær krever særskilt samtykke fra grunneier.
5. Tilrettelegger gis rett til å skilte og merke langs stien. Merkene kan bestå av maling på trær, på staker/ påler som er satt ned i bakken eller steinvarder som merkes. Skilt og informasjonstavler kan settes opp der det er behov for slike. Der stien krysser gjerder som er nødvendige for dyrehold, skal tilrettelegger sørge for at det etableres grind eller gjerdeklyver.
6. Tilrettelegger gis rett til og har ansvar for å vedlikeholde merkinga, stien og de innretninger som er anlagt som ledd i denne. Tilrettelegger skal da følge samme regler som i pkt. 4 og 5. Tilrettelegger har ansvar for rydding av evt. søppel.
7. Grunneierens næringsutøvelse begrenses ikke av avtalen. Før igangsetting av arbeid som vil vanskeliggjøre bruk av stien, skal grunneier varsle tilrettelegger, som om nødvendig sørger for informasjon til brukerne. Om nødvendig blir partene enige om midlertidig omlegging av stien.

Omlegging av stien

8. I avtaleperioden kan både grunneier og tilrettelegger kreve omlegging av stien når det er nødvendig av hensyn til grunneier eller brukerne. Slik omlegging krever enighet mellom partene, men samtykke skal ikke kunne nektes uten saklig grunn.

Erstatning

9. Det ytes ikke erstatning til grunneier for de tiltak avtalen omfatter. (Der merking og tilrettelegging medfører dokumentert økonomisk tap for grunneier, kan det imidlertid ytes erstatning etter særskilt overenskomst, som skal framgå av punkt 13).

Varighet

10. Denne avtalen gjelder i 10 år og fornyes automatisk for 10 år ad gangen dersom ingen av partene har sagt den opp ett år før avtaletidens utløp.

Opphør

11. Ved opphør av avtalen plikter tilrettelegger å fjerne anlegg, skilt og andre innretninger, med mindre annet avtales.

Samtidig forplikter tilrettelegger seg til å avlyse eventuell tinglysing.

Twister

12. Eventuelle tvister om forståelsen av denne avtalen skal avgjøres ved voldgift i hht, reglene i tvistemålslovens kapittel 32.

Spesielle forhold

13.

_____, ____ / ____ 20____

Grunneier

For tilretteleggeren

Tinglysing

Dersom partene finner det formålstjenlig kan denne avtalen tinglyses på tilretteleggers bekostning som heftelse på

Eiendommen _____ gnr. _____ bnr. _____

_____, ____ / ____ 20____

Grunneier

For tilretteleggeren

Tilrettelegging, skilting og merking skal utføres i henhold til anbefalingene i Merkehandboka, utgitt av Den Norske Turistforening, Forbundet KYSTEN og Friluftsrådenes Landsforbund.

Avtalen er anbefalt av Den Norske Turistforening, Friluftsrådenes Landsforbund, Friluftslivets fellesorganisasjon, Norges Fjellstyresamband, Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund, Norskog, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Statskog og Norsk Allmenningsforbund, mai 2003. Direktoratet for naturforvaltning og Kulturdepartementet har godkjent avtalen til bruk i forbindelse med søknad om statlige friluftslivsmidler og spillemidler.

Vedlegg 4

Sti- og løypeplan

Veileder for registreringer med GPS

Registrering, opptegning av turruter med sporlogg:

Brukerne av vår digitale turkartløsning skal i framtida kunne laste ned koordinater fra internett. For mange punkter i en sporlogg gir gjerne "humpete" og ujevne traséer på kart. For få punkter igjen gir kantete traséer. Derfor blir avstanden mellom koordinater som registrerte viktig.

25 til 50 m mellom hvert punkt gir en tilfredsstillende opptegning av sporlogg.

Har du mulighet til å bestemme avstanden mellom punktene, velg **30 m avstand**, uavhengig av marsjhastighet.

Har du ikke denne muligheten, så anbefaler vi følgende:

- ☞ Oppover i svært bratt terreng, velg 1 punkt/ minutt.
- ☞ Nedover i lett og jevnt terreng, velg 3 punkter/ minutt.

Alt etter marsjfart anbefaler vi:

Marsjfart	Innstilling
1,5 km/ t =>	0-1 punkt/ min
2 km/ t =>	1-2 punkter/ min
3 km/ t =>	2 punkter/ min
4 km/ t =>	2-4 punkter/ min

Det bør tas hensyn til forholdet til landskapsformen. Går du:

- langs ei elv med svingende forløp eller langs en luftig egg, bør du tegne opp mer nøyaktig trasépunkter enn på ei vidde.
 - topptur, ta gjerne dobbel sporlogg, dvs. både opp og ned. Vi vil da bruke ruta med det jevneste plottet.
 - går du utenom stien til turmålet, da skal du ikke gi oss din rute.
- Ønsker du ikke å endre innstillingene underveis slik vi beskriver, er det i orden, men still da helst loggintervallet på 30 sek. eller 30 m.

Registrering av varder og andre severdigheter:

Vi ønsker også at du registrerer viktige punkter, som viktige varder (vanligvis offentlig oppsatte varder), elvekryssinger/ vadesteder og severdigheter (gamle, særskilt tre, vakker knaus, viktig fiskeplass, e.l.) Gamle varder på en "anbefalt rute", er et særskilt viktig punkt!

Går du fort i terrenget og har stort intervall mellom GPS punktene, stå stille slik at punktet blir registrert.

Om din logg opptegning ikke har blitt perfekt, foretar vi justeringer i vår GIS-løsning. Sporlogg og registreringer sendes til: post@geoparknord.no

Takk for at du deler din tur!

Takk for din sporlogg!

Vedlegg 5

Veileder for løypebeskrivelser

Dette er en veileder for kartlegging av løyper i samarbeid med Ofoten Friluftsråd. Løypebeskrivelsene skal bestå av

- Sporlogg med koordinater
- Foto
- Rutebeskrivelse med data og tabell

Sporlogg med koordinater

Er viktig. Les **Veileder for GPS'en** før du opptegner ruta med din GPS.

Foto

Til hver rutebeskrivelse ønsker vi illustrasjonsfoto slik:

- ☞ klassiske motiver
- ☞ utgangspunktet. Få med markante silhuetter som trær, bygning, port, e. l..
- ☞ oversiktsbilde.
- ☞ severdigheter langs ruta
- ☞ turmålet (varden på toppen, eller lignende)
- ☞ kvalitet, digital, helst mer enn 2 MB

Data til ruta

Koordinatene og beskrivelsene til hver turrute skal lagres i en database for friluftsområder. Dataene i basen vil gjøre mulig at rutas lengde og høyde leses automatisk. Vi vil også tolke flere egenskaper ved hjelp av basen, f.eks. om det handler seg om en topptur.

Rutebeskrivelsen i tabell

Beskriv ruta slik den følger landskapet (kulturlandskap, skog, høyfjell, osv.) eller terrenget etter som det endrer seg. Beskrive trasé, evt. merking og terrenget. Legg vekt på vanskelighetsgraden. Er det lett å gå? Blir det særlig bratt? Blir det luftig? Er det ur, kanskje storsteinet? Er det en fin rasteplass? Vakre fotomotiver? En god plass for bær- eller sopplukking? Er terrenget familievennlig?

Under **terrengtype** skal du oppsummere rutas beskaffenhet, f.eks. ”Sti, noe myrlendt og bløtt, bratt i begynnelsen” eller ”Kupert terreng” eller ”En lett og familievennlig tur med valgfri lengde”, osv.

Vi ønsker også å kartlegge tilgjengelighet for mennesker med funksjonsnedsettelse. I raden ”**HC tilgjengelighet**” kan du beskrive om f.eks. en del av strekningen er tilgjengelig for rullestoler. Er det HC WC?

Får du levert både **sporlogg, rutebeskrivelse og foto** sammen, er det perfekt! Men alt av sporlogger, rutebeskrivelser og bilder du sender er av stor verdi for vårt kartleggingsprosjekt.

Send dine data til post@geopark.no, merk sendinga *Løypebeskrivelser*.

Takk for at du deler din tur!

Takk for din beskrivelse!